Podmaniczky Ágnes

Működik-e a generációk közötti szolidaritás? Élménypedagógia másképpen…

Kedves Olvasók!

Milyen esélyekkel indulhat el ma egy kistelepülésen élő fiatal? Ez függ a fiatalokat támogató programoktól is. A Dányi Széchenyi István Általános Iskola nyitott az új, innovatív kezdeményezésekre. Egy 7. a osztályos tanítványunk, Kántor Zsófia írta a következőket:

> „Az iskolánkat beválogatták a *Tanítsunk Magyarországért!* programba, ami rendkívül nagy örömöt hozott a hatodikos és a hetedikes tanulók számára. A program lényege, hogy az ELTE diákjai minden héten ellátogatnak a megkapott mentoráltjaikhoz, és segítenek nekünk. A tanulásban, megtanulni a tömegközlekedés használatát, abban, hogy hova menjünk továbbtanulni, és mindenben, amiben tudnak. Elmegyünk kirándulni, és olyan helyekre juthatunk el, ahova nem biztos, hogy elmennénk. Úgy, mint a többi mentorált, én is nagyon jó lehetőségnek látom ezt a programot. […] Azon kívül, hogy rengeteg lehetőséget kínál nekünk, úgy gondolom, hogy barátságokra is tehetünk szert a mentorainkkal. Ez nagyon jó lehetőség, és nagyon sok diákot tölt el örömmel ez a program. Jó lenne, ha tovább is tartana ez a mentorálás.”

Dány kistelepülés, Budapesttől kb. 40 km-re helyezkedik el. Egy iskolája van. A tanulócsoportok összetétele a családi háttér, a képességek szintje, a tanulási attitűd vonatkozásában is heterogén. Egyre magasabb a hátrányos helyzetű tanulók aránya.

Iskolánk 2020 szeptemberétől kapcsolódott be hivatalosan a *Tanítsunk Magyarországért!* programba. Az első közös élménynap mozgalmasságával, színességével, játékos feladataival már bizalmat ébresztett a 6. és a 7. évfolyamos diákokban és osztályfőnökeikben is. A 2020. szeptember 4-én megtartott ismerkedő élménynapon György László államtitkár is a vendégünk volt. Iskolarádiós tanulóink interjút készítettek vele, ebben így mesélt a programról:

> „…a program célja az, hogy a mentorok segítsenek a tanulóknak, a mentoráltaknak megismerni a világot, új élményeket szerezni, megismertetik velük a továbbtanulási, illetve a munkalehetőségeiket, és beszélnek nekik a szórakozási, kikapcsolódási lehetőségekről is. A programban részt vevők eljuthatnak múzeumokba, állatkertbe, cirkuszba, színházakba… Ezekhez az anyagi forrást a minisztérium biztosítja, ingyenes utazási kártyával, ingyenes belépési lehetőségekkel, havi anyagi forrásokkal…”

Az intézmény bemutatásakor egy évvel ezelőtt, tavasszal – úgy érzem – sikerült megszólítani sok empatikus, szociálisan érzékeny mentort. Ősszel tizenhárom fiatal ELTE-hallgató érkezett két évfolyamra, a 6. és a 7. osztályos tanulókhoz. A kis csoportok összeállításakor próbáltuk az élménynapon kezdődő szimpátiát is figyelembe venni, azt tovább erősíteni. A csoportok heterogének lettek, egy-egy hallgató általában négy mentoráltat kapott.

A tanulók megszerették az egyetemista „nagy testvéreiket”. Mára már bizalommal és örömmel fordulnak feléjük, várják a találkozásokat. Az egyetemi hallgatók megismerték az iskola szabályait, házirendjét, hivatalos és aktuális programjait. Összeismerkedtek a pedagógusokkal is. Eleinte tanórákat látogattak, olykor be is kapcsolódtak az órák folyamatába úgy, mint a többi diák. A barátságok mélyülni kezdtek, szívesen töltötték együtt a délutáni órákat. Ha kellett, tanultak, ha lehetett, játszottak, ügyesen szervezték meg a programokat.

Ez a mentorok számára is új helyzet nem az egyetemen megszokott tanulási forma volt. Többször tartották csoportosan a foglalkozásaikat, egymást és a gyerekeket is erősítve. Az őszi félév elején sor került egy nagy kirándulásra is, amelynek a célja Budapest nevezetességeivel való megismerkedés volt. A gyerekekkel közösen bejárták a budai oldalt, utaztak metróval, átmentek busszal a Lánchídon, a Duna fölött, majd a Clark Ádám térről a siklóval emelkedtek fel a Várba. Láttak őrségváltást, és ahogyan a mai fiatalok szoktak, fotózkodtak mindig és mindenütt, leginkább közösen és együtt. Jártak a Sziklakórházban, megnézték a Bécsi kaput is. A nagy csavargás végén a nagyok, a mentorok megmutatták újdonsült barátaiknak az iskolájukat, az egyetemet. Hogy a saját szemükkel is lássák, eljuthatnak oda is. Természetesen a kedvenc „mekivel" zárták a pesti kirándulást. A nap végén a mentorok hazabuszoztak a mentoráltjaikkal.

A dányi iskolában a társadalmi elfogadásra és a befogadásra helyezzük a hangsúlyt. Próbáljuk a mindennapokat is élményszerűvé varázsolni játékos programokkal, versenyekkel, jutalmakkal, elérhető célokkal. Versenyeink nemcsak szaktárgyiak, hanem játékosak is, mindenkinek megadják az esélyt, hogy részt vegyenek rajtuk.

Az iskolának több együttműködő partnere van, közöttük a Rajkó-Talentum Művészeti Középiskola. Cigány néptáncot és társastáncot tanítanak intézményünkben. Egy tehetséges diákunk életútja is ebben a középiskolában folytatódik. Büszkén viseljük az ELTE Partneriskolája címet, és hálásak vagyunk azért is, hogy iskolánk a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvesély programjának a részese lehetett. Jó gyakorlatokat kapunk és kaptunk, amelyeket beépítünk a mindennapjainkba.

Az elhúzódó járványhelyzet miatt nehezebbé vált a mentorálás, ennek a kárát látja mindenki, a tanulók, a mentorok és az iskola dolgozói is. Jelenleg az online térben folyik a kapcsolattartás. A mentorok empatikusak, együttműködőek, szívügyüknek tekintik a fejlesztést és a saját fejlődésüket, alapos és kiváló felkészítést kaptak. Reméljük, hogy hamarosan megszűnnek a korlátozások, és a hallgatók ismét személyesen lehetnek együtt a mentoráltjaikkal.

A *Tanítsunk Magyarországért!* program kiváló szocializációs, pedagógiai élményprogram, amely példát mutat a mentoráltaknak, a mentoroknak és a pedagógusoknak egyaránt, mindannyiunk számára hasznos tanulási folyamat.

Dány, 2021. március 5.

Üdvözlettel:

Podmaniczky Ágnes

a Dányi Széchenyi István Általános Iskola intézményvezetője

Podmaniczky, Ágnes: Is there solidarity between generations? Experiental pedagogy – in a different way

Az írás szerzőjéről

Podmaniczky Ágnes

intézményvezető
Dányi Széchenyi István Általános Iskola

igazgato.dany@gmail.com